

Μαρουίαν -
 Κας. 4κ
 Η... 22Η.
 Κ/π. Ιλν Α!
 1936 π. 155-7

Ήταν πολύ κοντά μας ὁ Θανάσης Κατραπάνης κι' αὐτό ἀπετέλεσεν ἓνα ἐμ-
 πόδιο γιὰ νά τόν γνωρίσουμε καλά, γιατί πολλές φορές μόνη ἡ ἀπόστασις
 "χρόνου καί τόπου" δίνει τήν ἀπαραίτητη προοπτική γιὰ μιὰ καλή γνω-
 रिμία, γιὰ μιὰ πραγματική ἐκτίμησι. Ὅσο ὅμως περνᾷ ὁ καιρός ἀπό τήν περὶ τήν
 ἡμέρα τοῦ θανάτου του -26 Δεκεμβρίου 1934- τόσο ἡ ποιητική του φυσιο-
 γνωμία φωτίζεται καί γίνεται περισσότερο ἀνάγλυψη. Γιατί ὁ Θανάσης Κα-
 τραπάνης ἦταν ἀληθινὰ ποιητής, ὅπως ἀληθινὸ λουλούδι εἶνε τό θυμάρι,
 ὅπως πραγματικὸς τραγουστής εἶνε ὁ τζίτζικας.

Γευᾶτος ἀπὸ αἰσθήματα, πλημμυρισμένος ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς ζωῆς, ἀνα-
 ζητοῦσε σ' αὐτὴν κάθε θέλητρο, ἐδονεῖτο δὲ κάθε ἐντύπωσι τοῦ ἐξωτερι-
 κοῦ κόσμου καί σέ κάθε ἀνάβλυσμα τοῦ ἐσωτερικοῦ. Κι' ὁ πλοῦτος αὐτός τῶν
 ἐντυπώσεων, τῶν ἐνθουσιασμῶν, τῶν συναισθημάτων τόν ἔκανε νά γράφῃ. Ὑ-
 πήκουε σέ μιάν ἀνάγκην ὅταν ἐγράφε τοὺς στίχους του, γι' αὐτό ἀκριβῶς
 δέν ἐφρόντιζε νά τοὺς λαλεῖ. Οἱ στίχοι ἦταν ἡ ἀναπνοή γι' αὐτόν, μόνον
 δέ ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀέρα κανονίζει τὴν ἀπνοή μας καί ὄχι ὁ ξένος ρυθμός.
 Ἡ γονιμότης του σ' αὐτό ὀφείλεται ὅπως καί ἡ φυσικότης τῶν στίχων του.

Ἐγράφε πλούσιες ποιητικές συλλογές : Τά Χρυσόλογα, τὰ τραγούδια τῆς
 Ἀγάπης, τὰ Κραυδοτραγούδα, τὰ Ἀνθοτραγούδα, τὰ Ἀνοιξιὰτικα, τὰ Φθινο-
 πωρινὰ, τὰ Χειμωνιάτικα, τῆς Χίλιες μιὰ παροιμίες καί δύο λυρικά δράμα-
 τα τόν Ἀνθέμιον καί τὸ Πανόραμα.

Ἀπὸ τὴν πλουσία αὐτὴ συγκομιδὴ μαζεύουμε τυχαῖα μερικά ἔργα του
 καί τὰ δημοσιεύουμε γιὰ τὸ ποιητικὸ του μνημόσυνον.

Ἡ Δημοκρατία

Γλυκυτάτη μου, σὺ δημοκρατία,
 Πῶς σπᾶς τὴν αὐσίδα τῆ βαρείας,
 Στούς σκλαβωμένους τοὺς λαοὺς χαρίζεις
 τὴ σημερινή σου αὐτὴ τὴ λευτεριά.

Κι' ἀνοίγουμε τὰ σφαλιγμένα χεῖλη
 Τραγοῦδι γιὰ νά ποῦμε στὴ ζωὴ
 ὅπου ἡ σκλαβεία, κι' ἂν εἶνε φωλιασμένη
 λουλούδι δέν θά διῆς σ' αὐτὴν τὴ γῆ.

Ἀηδόνι δέ θ' ἀκούσης νά λαλήση
ξεφυλισμένα θ' αὐρῆς τά βουνά.
Καράβι δέ γ' θά βρῆς γιά ν' ἀρμενίσῃ
πουλί μεσ' στή οὐράνια νά γυρνᾷ !

Θ' ἀκούσης τῆς σκλαβιάς τήν ἀλυσίδα
τά πόδια νά τή σέρνουνε βαρειά,
Ζήτω ἐσύ γλυκειά Δημοκρατία
πού δίνεις στούς λαούς τή λευτερειά !

Ὁ πόνος τῆς χωριατοπούλας

Σᾶς ἀφίνω πολυλιά καί λουλούδια.
φεύγω πάω στήν ἄλλη ζωή,
ψάλλετε με καί κεῖ με τραγούδια
οἶπου θάμαι στή μαύρη τῇ γῇ.

Σᾶς ἀφίνω καί σᾶς, ναί προικιάμου
πού σᾶς εἶχα κρυφῇ μου χαρά
γιά στολίδι σᾶς εἶχα τοῦ γάμου
πού ζητοῦσα νά διῶ μιὰ φορά

Ἀργαλιέ μου καί σένα σαφίγω
με τὰ μαῦρα καί σὺ νά ντυθῆς
τὴν ψυχὴ μου στὸν Πλάστη τῇ δίνω
καί στὸν ἄπιστο σὺ νά τὸ πῇς :

Πῶς τὰ δάκρυα μου πέφταν σάν φάδι
καί τὸν πρόσμενα γιά νά τὸν διῶ
ἐβλεπα τό πανί σάν ριμάδι
καί μετροῦσα μέ βιά τὸν καιρό.

Τὴν ψυχὴ μου στὸν Πλάστη τὴν δίνω
καί τό σῶμα στῆς Γῆς τῇ χαρά
τὴν κατάρσ' ἐκεῖνον ἀφίνω
πού με παίδεψε τόσον σκληρά.

Παράκλησις

Μαζόχησαν τάλουλούδια
ὅλα γύρω μου μιὰ μέρα
μου γυρέψανα τραγούδια
στοῦ Ὀφείως τῇ φλογέρα.

Καί τό πνεῦμα του φωνάζω
σάν καλός μου πατριώτης
καί μου λέγει κι ἀραδιάζω
τά τραγούδια τῆς νεότης.

Παίζοντας του τῇ φλογέρα
μέσ τὴν εὐορφη τῇ φύση
τά βουνά καί τὰ λαγκάδια
μου τορίξαν στό μεθῶσι.

Κ' εἶπα στ' ἄνθια μὴ ξεχνάτε
ὅταν πάγω πιά πείο πέρα
τό στεργό μου τό σπητάκι
νά στολίσετε μιὰ μέρα.

Ἡ τ ύ χ η

Ἐρσία κόρη πέξι' μου ποῦ νά σέβρω
 ἀόρατη που τρένεις πᾶν στή γῆ
 προσκύνημα εἶσαι σύ οἴου τοῦ κόσμου
 κι ἐλπιδοφόρα εἶσαι τῆς ζωῆς

Δθσεύρετο διαμάντι δουλεμένο
 μέ τῆς λαχτάρας τό χρυσό σφυρί
 ἡ σκέψι' μου τὰ θάματα σου βλέπει
 στήν ἀκακη καρδιά σου κι ἀπορεῖ.

Σάν τή στραβή ποῦ πέφτεις ὅπου λάχει
 καί δέ διαλέγης μήτε ἔμορφιά
 μήτε τὰ νειάτα αὐτά σέ γαργαλίζουν
 μήτε μισεῖς τὰ γερατειά.

Τύγῃ στραβή κυρίζεις μερ' στό Κόσμο
 κι αὐτή θαρρῶ σου λείπῃ ἀκοή,
 γιατί τὰ μάτια καί τ' αὐτιά σαν εἶχες
 θέ ν' ἀκουες τό κλάμ ἀπ' αὐτή γῆ.

Θ ά λ α σ σ α

Ὅσο γλυκεῖά κι' ἄν φαίνεσαι
 τόσο φαρμάκι χύνεις
 κτιζεῖς παλάτια δίπατα
 φτωχά σπιτάκια σβύνεις

Τρικυμιασμένη θάλασσα
 γιατί δέν ἡμερέβεις;
 πού τῆς ζωῆς τό στολισμό
 νάκαταπιῆς γυρέβεις

Ἐφαγες τόσα δά καρμιά
 δέν χόρτασες ἀκόμα ! !
 φάγε τῆς γῆς καί χόρτασε
 τοὺς βράχους καί τό χῶμα

Νά πᾶν πειά ἡ λύσσα σου
 κι αὐτό τό μοιρολόγι
 πῶς γράφει χρόνια στή ζωῇ
 τό μαύρο νεκρολόγι

Κι' ἀκούει τό πεντάρφανο
 πού τρένει στ' ἀκρογιάλι
 μά τό σκληρό τό χῶμα σου
 ζητᾷ νά φαγῇ κι ἄλλη.

Ο ί Π α ν σ έ δ ε ς

Ἐναπρωῖ μοῦ πρόσφερε μιά νέα τούς πανσέδες.
 Μά τί πανσέδες ἦτανε τί πυρωδιά.
 Ἀπό τοὺς Βαβυλώνιους λές νάταν τοὺς μπαξέδες
 Κι εἶχαν τοῦ Σαρδανάπαλου κρυμμένη τή καρδιά

Ὅπου ἀγάπησε τρελλά τῆς ἔμορφος τῆς Κόρες
 μαζύ τοὺς ἐκολύπησε μέσα στήν ἡδονή
 κι αὐτό τό στέμμα χάνεται μέσ' στής τρελλές τῆς ὥρες
 γιὰ τῆς ἀγάπης τή πληγὴ κανέναν δέν θρηνεῖ

Τόσες ὥραιες θύμησης μοῦ φέρνανε μπροστά μου
 τῆς περασμένης μου ζωῆς ἐκείνης τῇ χαρᾷ

πού τά φτερά της μ'άναψαν τῆς σπίθες στήν καρδιά μου
 ἡ στάχτη πού τή σκέπαζε ἀπό χρόνια μιά φορά

Καί τί νά κάμω, τί μπορῶ σ'αὐτή τῇ δυστυχίᾳ
 πῶς θέλεις μὰ ωραία μου παρθένα νά στό πῶ
 ἂν τῆς πανσέδες μούδωσες γιά κάποια εὐτυχία
 στή δυστυχία βρίσκομαι τρελλά πού σ'ἀγαπῶ.

Π α ρ ο ι μ ί ε ς ἀ π ό τ ά ς (Ι00Ι)

Ζάν, ἔγεις φίλε μου λεφτά
 ὁ κόσμος σε ἐκτιμᾷ
 καί σάν γλυστρήσεις μιά φορά
 τή ράχι σου γυρνᾷ

Στόν δρόμο σου ποῦ περπατᾷς
 σάν βρῆς τήν εὐτυχία
 μήν τό ξεχνᾷς πού βρίσκεται
 μαζύ κι ἡ δυστυχία

Βουβός κουφός κι' ἀμίλητος
 δίχως νά εἶσαι νᾶσαι
 τότες μέσα στό βίο σου-ἤσυχα θά κοιμᾷσαι

Ζάν δέν ἔχεις γέρω
 ζήτα ν'ἀγοράσης
 τῆς ζωῆς τόν κάβο
 γιά νά μήν τόν χάσεις

Στάμεγάλα λόγια
 προσοχή μὴ δίνεις
 πρίν τον δρόμο πάρης
 σκέψου πού θά βεῖνης

"ὦ πλάνε κόσμε πᾶ ζωῇ
 σά λείψει τῇ λησᾶσαι
 τότε μόνον τῆς χαρῆς της
 κλαίγοντας τῆς θυμᾶσαι

Χρῆμα μὴ θαυμάζεις
 σε κατέλα μὴ
 χάθηκες ἀπὸν κόσμο
 φίλε ἡ τιμῇ.

Βεύρεις ποῦ κάθετ' ὁ θεός ;;;
 στήν Παραδοσασκουλά !!!!

Ὁ παπᾶς ὅποιον γνωρίζει
 πιο πολὺ τόν θυμιατίζει

Παγάθειμὸ το τό κλουβί
 κι ἄς εἶναι καί διαμαντένιο

Τοῦ τζογαδόρου ὁ τέντζερес
 τοῦ κρηνοῦ τοῦ πιάτο
 ἐξῆς ἡγες εἶν ἀδειαυό
 καί μιά φορ γεμάτο

Μὴ γυρεῖς τά πολλά
 τά τρανά καί τά μεγάλα
 καί δέν βρίσκεται κανεῖς
 πάντοτε στήν ἴδια σκάλα

